

I. Nadenken over de toekomst

'Jongens en meisjes, leg jullie pennen maar neer. Ik heb een belangrijke vraag voor jullie.'

Een beetje achterdochtig kijkt Joël meester Kapitein aan. Als die zoiets zegt, belooft dat meestal weinig goeds. Straks heeft hij weer iets vervelends verzonnen, net als aan het begin van het schooljaar. De meester had toen bedacht dat ze allemaal een muziekinstrument moesten leren bespelen.¹

Als de meester de aandacht van iedereen heeft, vraagt hij:

1. Zie deel 3: Joël en Jael maken muziek.

'Heel leuk, Heerko!' zegt de meester. 'Ik denk dat ik voortaan jouw flauwe opmerkingen ga turven. Bij vijf streepjes krijg je dan de straf die je verdient.'

'De straffen van onze meester zijn nooit leuk', zegt Hylke.

'Als jullie dat maar weten', zegt de meester. 'Maar nu weer serieus. Jullie zitten in groep acht en aan het eind van dit schooljaar gaan jullie allemaal naar een andere school.'

'Het is dat het moet', zucht Nanda. 'Eigenlijk ben ik dan best toe aan een tussenjaar.'

'Een tussenjaar is zonde van je tijd en mag je pas doen nadat je de middelbare school hebt afgerond', weet Hylke.

'Waarom vind jij een tussenjaar zonde van je tijd?' vraagt meester Kapitein nieuwsgierig.

'Je kunt beter meteen gaan studeren, anders komt het er misschien niet meer van', vindt Hylke.

'Of je komt er na dat jaar achter dat je, om een baan te krijgen die bij je past, wel door moet studeren', zegt Robert.

'Ik ben van plan, zodra ik niet meer naar school hoef, te gaan werken', zegt Nathan. 'Volgens mijn vader leer je uiteindelijk toch het meeste in de praktijk.'

'Wat doet jouw vader dan?' vraagt Joël.

‘Mijn vader is timmerman’, zegt Nathan trots, ‘en dat wil ik ook worden.’

De rest van de klas schiet in de lach. Joël heeft, net zoals zijn tweelingzus, geprobeerd te leren blokfluiten, maar verder dan ‘Boer wat zeg je van mijn kippen’ is hij nooit gekomen.

Als iedereen is uitgelachen zegt de meester: ‘Het klinkt misschien raar, maar het zou goed zijn als iedereen zo’n beetje zou weten wat hij later zou willen worden. Wie heeft er al een idee?’

Tjibbes hand schiet de lucht in. Als de meester hem de beurt geeft zegt hij: 'Ik wil later burgemeester worden van Ljouwert.'

'Ljouwert?' vraagt Marloes. 'Waar ligt dat?'

'Wat denk je?' zegt Maarten. 'Natuurlijk ergens in Friesland.'

'Ljouwert ligt niet zomaar ergens in Fryslân, het is de hoofdstad!' zegt Tjibbe.

'Bij mijn weten is dat Leeuwarden', herinnert Nelleke zich.

'Een echte Fries noemt Leeuwarden Ljouwert', beweert Tjibbe trots.

'En aangezien jij een diepvries bent ...' zucht Heerko.

'Hoe wil je dat trouwens doen, Tjibbe? Burgemeester word je echt niet zomaar.'

'Daarvoor moet je heel veel weten en eerst in de politiek gaan', vertelt de meester. 'En of dat nu zo'n pretje is?'

'Waarom niet?' vraagt Tjibbe.

'In de politiek moet je van een heleboel dingen iets weten en daar beslissingen over nemen. En als je een verkeerd besluit neemt, kan dat heel ernstige gevolgen hebben. Daar komt bij dat je erop moet rekenen dat je lange dagen maakt en soms zelfs tot diep in de nacht moet vergaderen', legt de meester uit.

'Als ik burgemeester ben, besluit ik dat vergaderingen 's avonds maar tot elf uur mogen duren', zegt Tjibbe zelfverzekerd.

Meester Kapitein schudt zijn hoofd, maar gaat er verder niet op in. In plaats daarvan zegt hij: 'Goed, we hebben dus al een timmerman en een burgemeester. Wie weet er nog meer wat hij later wil worden?'

Hylke steekt meteen haar vinger op.

'Ik denk dat ik alles kan worden wat ik wil', zegt ze, 'maar ik heb besloten dat ik medisch chemisch analist word.'

'Medisch chemisch analist?' herhaalt Roos. 'Wat moet ik me daarbij voorstellen?'

'Zo iemand onderzoekt menselijke weefsels en lichaamsvloeistoffen, zoals urine en bloed', somt Hylke op.

'Lekker baantje!' snuift Nathan. 'Wie wil er nu de plas van een ander onderzoeken?'

'Het is vreselijk belangrijk werk!' zegt Hylke.

'Ik ben van plan om een geneesmiddel tegen kanker te ontdekken.'

'Dat lukt nooit!' zegt Maarten.

'Jou niet, maar mij wel!' zegt Hylke vol overtuiging. 'Let maar op! Over een jaar of twintig kent iedereen mijn naam.'

'Staat genoteerd', lacht de meester. 'Wie weet er nog meer al wat hij wil worden?'

De meeste kinderen halen hun schouders op.

'Toen ik klein was, wilde ik brandweerman worden', zegt Robert. 'Maar nu weet ik het nog niet.'

'Ik dacht dat jij beroepsorganist werd!' zegt Jael. 'Je kunt zo mooi orgelspelen ...'

'Er zijn maar heel weinig organisten die van hun hobby hun beroep kunnen maken', weet Robert. 'En ik heb weinig zin om kinderen of volwassenen orgellessen te gaan geven.'

'Zeker als het zulke klunzen zijn als Jael en ik', grinnikt Joël.

'Is er hier iemand die meester of juf wil worden?' haakt meester Kapitein hierop in.

Als niemand reageert vervolgt hij: 'Het is anders een heel leuk beroep, hoor!'

'Wij komen niet in aanmerking', zegt Jael. 'Want aanzien Joël en ik geen fatsoenlijke noot uit een muziekinstrument kunnen halen, kunnen we nooit juf of meester worden. Niet dat ik dat erg vind, hoor.'

'Je zult maar zo'n klas treffen als de onze!' zegt Maarten met de nodige zelfspot.

'Dan weet ik wel iets beters te bedenken', lacht Heerko.

'Zoals?' wil Marloes weten.

'Voorslaper in een matrassenfabriek!' antwoordt Heerko met een stalen gezicht.

'Dat lijkt me een prima baan voor jou', zegt Jael. 'Dan doe je niet alleen 's middags, maar de hele dag een schoonheidsslaapje.'

'En word je vast de knapste jongen van Nederland', voegt Joël eraan toe.

'Moet ik dit snappen?' vraagt de meester.

'Laatst hadden we afgesproken bij ons thuis', legt Jael uit. 'Maar van Heerko moesten we een uurtje later beginnen omdat hij anders zijn schoonheidsslaapje zou missen.'

Meester Kapitein schudt zijn hoofd.

'Jullie zijn allemaal niet goed wijs', zegt hij.

'Behalve Hylke', vindt Roos. 'Die is juist te wijs.'

Als iedereen is uitgelachen, steekt Nanda haar vinger op.

'Moet je iets worden, meester?' vraagt ze.

'Hoe bedoel je dat?' Niet-begrijpend kijkt de meester het meisje aan.

'Nou, gewoon! Eigenlijk wil ik gewoon huisvrouw en moeder worden, het liefst met een stuk of acht kinderen.'

'Tjonge', zegt Anneke. 'Acht kinderen. Dat is nogal wat. Hoe wil je dat betalen, Nanda? Volgens mijn vader kost ieder kind een ton.'

'Hoezo?' wil Maarten weten.

'Nou, alles bij elkaar, vanaf je geboorte tot je op jezelf gaat wonen.'

'Dus als je acht kinderen krijgt, kost dat 800.000 euro', rekt Joël uit.

'Dan mag je wel een rijke man zoeken, Nanda', bedenkt zijn zus.

'Tjibbe!' roept Nathan.

Tot verrassing van de rest van de klas worden Nanda en Tjibbe allebei vuurrood.

'Waarom Tjibbe?' wil meester Kapitein weten.

'Nou, volgens mij verdienen je als burgemeester best veel', lacht Nathan.

'Je denkt toch zeker niet dat ik naar Friesland wil

emigreren!’ zegt Nanda verontwaardigd. ‘Ik kan de mensen daar niet eens verstaan.’

‘Tjibbe helpt je wel’, lacht Roos.

‘En anders zet je gewoon de ondertiteling aan’, bedenkt Robert.

‘Jongens, luister!’ maant meester Kapitein de klas tot stilte. ‘Ik vind dat Nanda een heel goede vraag heeft gesteld. Allereerst wil ik er dit over zeggen: Moeder zijn van acht kinderen, huisvrouw en een goede vrouw zijn voor je man, noem ik niet niks. Tegenwoordig denkt iedereen dat je niet compleet bent als je geen baan hebt, maar dat is natuurlijk onzin. Nog geen vijftig jaar geleden was het heel normaal dat vrouwen thuis werkten en mannen een betaalde baan hadden. Jullie mogen best weten dat ik soms wel eens terugverlang naar die tijd. Als ik vroeger thuiskwam uit school, zat mijn moeder al klaar met een kopje thee. Het eerste wat ze dan vroeg was: “Heb je cijfers, beurten of standjes gehad?”’

‘Ik ben blij dat mijn moeder dat niet iedere dag vraagt’, schrikt Heerko.

‘Ja, want als jij alle standjes die je iedere dag krijgt moet opbiechten, heeft ze geen tijd meer voor een betaalde baan’, grinnikt de meester.

‘Overdrijven is ook een vak’, vindt Hylke.

'Vrouwen hebben het veel zwaarder dan mannen', komt Roos terug op het onderwerp. 'Want volgens mij komt het overgrote deel van het huishouden nog steeds op hen neer. Net als het opvoeden van de kinderen.'

'Ik probeer ook kinderen op te voeden', zegt de meester. 'En eerlijk gezegd vind ik dat ik ook heel hard moet werken om jullie iets bij te brengen. Maar als ik het goed begrijp, weten de meesten van jullie nog niet wat je later wilt worden.'

'Ik wil iets gaan doen met paarden', zegt Marloes. 'Maar ik weet niet of dat gaat lukken.'

'Waarom niet?' vraagt Tjibbe.

'Het leukste lijkt me om een eigen manege te hebben', zegt Marloes dromerig. 'Maar daar heb je ontzettend veel geld voor nodig.'

'Och', beweert Anneke. 'De bank en ik hebben geld genoeg.'

'Weet je al wat voor opleiding je daarvoor moet doen?' vraagt de meester.

Marloes haalt haar schouders op.

'Daar heb ik eerlijk gezegd nog niet echt over nagedacht', zegt ze.

'Dat is nu precies wat we de komende tijd gaan doen!' zegt de meester enthousiast. 'We gaan een aantal beroepen bekijken en jullie mogen dan uitzoeken

welk soort school het beste is als je dat wilt worden. Voor een timmerman, zoals Nathan, is het niet slim om naar het atheneum of gymnasium te gaan, maar is het beter om een praktijkopleiding te gaan volgen. Maar als je dominee wilt worden, moet je juist eerst naar het gymnasium.'

'Ik wilde vroeger dominee worden', bekent Eppo.

'Jij? Dominee?' vraagt Joël stomverbaasd. 'Waarom dan?'

'Ik dacht toen dat een dominee alleen op zondag hoeft te werken', grijnst Eppo.

'Dan kan hij door de week mooi voorslaper in die matrassenfabriek worden', grinnikt Maarten.

'Dat kan niet, want die baan heb ik al!' roept Heerko.

'Jullie zijn hopeloos!' zucht meester Kapitein. 'Maar ik ben blij dat je er inmiddels achter bent dat een dominee niet alleen op zondag werkt, Eppo!'

'Hoe gaan we de komende weken die beroepen bekijken?' vraagt Hylke praktisch.

'Op verschillende manieren', zegt de meester. 'De ene keer gaan we zelf ergens naartoe, een andere keer komt hier iemand iets over zijn of haar beroep vertellen.'

'Leuk', vindt Jael.

'Vast heel wat beter dan muziek maken', zegt Joël.

‘Vooral als we een keer een kijkje gaan nemen bij een putjesschepper of vuilnisman’, lacht Heerko.

